

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Clavdii Espencei Theologi Parisiensis De Evcharistia, Eivsque Adoratione, Libri Qvinque

Espence, Claude d'

Parisiis, 1573

Cap. XV. Messalianica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30397

veritas nostris non indiget medicinis, ut est alicubi apud B. Bernardum: multo autem minus calumniis, hinc missos sibi facimus Armenios, plus alioqui satis grauatos, aut etiam alias errantes: Si modo qui hunc errorem alium neminem eis tribuisse reperit Alphonus de Castro, eodem teste certo cooperit eos cum Messalianis sensisse hunc grauissimum cibum, nec prodesse quicquam, nec laedere, aut certe soli corporis saluti proficere. Et hinc enim Guido impingit eis errorem **XXIII.** Sacramentum hoc quauis dignè susceptum, valere tantum contra infirmitates corporales, fulgura, & tempestates, non verò etiam operari in suscipiente, remissionem peccatorum, non gratiam, neque gratiæ augmentum.

Lib. 6. aduersus hæreses. de Eucharistia errore 4. Et 8. Messaliani.

Messalianica.

Cap. XV.

Epiphanius contra hæresim 80. Augustinus de hæresibus cap. 57. Theodoritus li. 4. ca. 11. Tripartit. li. 7. cap. 11. Damascus in catalogo. Nicephorus lib. 11. cap. 14. Ioan. 6.

Tom. 3. Conciliorum. Eucharistia effectus.

Irurum verò errorem hinc in Messalianis nec Epiphanium nec Augustinum animaduertisse, ne hunc quidem illos nominasse, cum historia Ecclesiastica huius sectæ principes sub Valentiniano & Valente Imp. scribat ab Ecclesiastica cõmunionem palam sese non separauisse, dicentes, diuinum illum cibum de quo Dominus ait, *Qui manducat carnem meam, & bibit sanguinem meum, uiuit in æternum, nec prodesse cuiquam, nec obesse.* Verum morbum hunc animo celantes, redargutos impudenter negauisse. Deprehensos autem & cõuictos venenum suum vicinis aspergere, ab Episcopis Catholicis ut lupos ab ouilibus segregatos, monasteriis eorum, in quæ labe hæc præsertim serpsit, incensis, quasi latronum, ut erant, speluncis. Quorum tamen cõtagio sic aliunde abacta, ut hæresis eorum, aliò atq; aliò progressa sit. Ut ad Armenos redeam, siue Eucharistiæ ij substantiam, quod ait Guido, siue efficaciam tantum cum Messalianis oppugnarint, multum abfuerunt ut adorarent. Eos ergo superiore seculo ad finem Synodi Florentinæ, sic docebat Eugenius III. huius sacramenti effectus, quem in anima dignè sumentis operatur, est hominis ad Christum adunatio. Et quoniam per gratiam homo Christo incorporatus, eiusque mem-

bris vnitur: consequens est, vt per hoc sacramētum indignè sumentibus gratia augeatur, omnēque effectum, quem cibus potusque materialis quoad vitam agūt corporalem, sustentando, augendo, reparando, delectando, *Vrbā. 4.* Eucharistia quoad vitam operetur spiritalem, vt in qua *in Clement.* per gratiam Saluatoris nostri memoriam recensentes, à *S. Domi-* malo retrahamur, confortemur in bono, & ad gratiarum *nū. De Re-* virtutumque proficiamus incrementum, reali nimirum *liquis &* Saluatoris nobiscum in propria carnis & sanguinis sub- *ueneratione* stantia, sub alia licet forma & specie, præsentia. *SS.*

Saracenicæ, & Mahumeticæ.

C A P. XVI.

T Verò propius verum est quod superiore opusculo contra Græcos, Armenos, & Sarracenos, communiter inscripto, Aquinas tale nihil prioribus imponēs, posterioribus ad Cāto-rem Antiochenum sic respōdet, Hæc sunt, quæ, vt tu asseris, ab infidelibus impugnantur atque irridentur. Saraceni enim, vt dicis, cum alia multa irrident, tum etiam illud impropere Christianis, quod in altari Deum suum comedūt: quodq; Christi corpus, si esset ita magnū sicut mons, iam iam esse consumptū deberet. Hæc ille. Audis, Catholice, superiora Berengarij conuitia, vt nihil referat vtri. Hæc ab vtris didicerint. Sed quàm vanè infideles hoc sacramentum irrideant, quibus & etiam parum in Christiana religione instructus perfacile posset attendere. Non enim dicimus Christi corpus in partes dilacerari, & sic diuisum à fidelibus sub sacramēto summi, vt oporteat illud quandoque deficere, etiam si montis, vt dicunt, haberet magnitudinem, sed per panis in ipsum conuersionem, ipsum in sacramento esse, & à fidelibus manducari. Ex quo ergo non diuiditur, sed aliquid in ipsum conuertitur, nulla necessitas est, vt per fidelium manducationem, quantitati eius aliquid subtrahatur: Sic autem diuina nobis proponi, vt ad nos sub rerum visibilibus tegumēto deueniāt. Christi ergo corpus & sanguis, vt spiritualis & diuina (prout est) haberetur refectio, non

*Opuscul. 6.
cap. 1. et 8.
Saraceni ir-
rident Chri-
stianos Do-
mini come-
dentes.*

*Corpus Do-
mini in vsti-
nō lacerari,
cōsumi, &c.*